

POLÍTIC Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOUS 19 DE FEBRER DE 1880

NÚM. 266

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓN

Barcelona. un mes. . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Sant Mansuet.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Felip Neri.

Espectacles

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Companyia Ardeius.—35 de abono, á las 8 de la nit, á 4 rals, LOS SOBRINOS DEL CAPITAN GRANT.

TEATRO DEL CIRCO.—Lo diumenge 22.—Las dues primeras funcions de ÓPERA. A 2 rals entrada.

TEATRO ROMEA.—Teatre Catalá.—Avuy dijous, 3.ª representació de la aplaudidissima tragedia en 4 actes, titolada, "JOAN BLANCAS".

Entrada 2 rals. A las 8.

Lo dilluns pròxim á benefici de donya Rafela Arquer. Estreno del drama en 3 actes EL CIELO O EL SUELO y la pessa UN MILOR EN CIENPOZUELOS.

Se despatxa en Contaduría.

DIVERSIONS PARTICULARS.

CAFÉ ESPANYOL.—Concert pera avuy á las 8 baix lo següent programa: 1.ª Duo Piano y Armonium «Romano». 2.ª Lobengrin. marche riligiouse. Quarteto Wagner. 3.ª Rigoletto, Fantasia Violí, Berioc. 4.ª Aida Trio Verdi. 5.ª Caprici pera Violoncello, Quarenchi. 6.ª Rienzi, Quarteto Wagner.—Desempenyat per los senyors Ciofi, García, Tolosa y Sanchez.

Reclams

A la gent divertida y als amichs de la gresca.—Acaba de arribar la tercera remesa de Accordeons y Concertinos, tots de última novetat, de la acreditada fàbrica de Wagner y companyia de Gera (Alemania).

Qui 'n vulgui comprar pot passar pe'l carrer Vermell núm. 4, ahont n' hi donarán rahó cantona al carrer de St. Culgat,

Casa-torre en venda situada en un dels millors punts del vèhi poble de Sant Joan de Horta, Consta de 18,00 pams de terreno, aigua viva y jardí, y 'l cens molt barato. Donarán rahó; carrer Vermell, 4, tenda.

Francisco Antich.—Despaig central: 20. Tantarantana 20.—Príncipesa 44, y Rech 6.—Facturacions especials pera Málaga, Cádis y Sevilla, per la vía marítima, així com Córdoba, Granada y la Extremadura.

L'Aguila. Gran basar de robes fetas. Plassa Real 13.—Termenat lo grandiós y variat surtit de prendas confeccionadas, recomanem á nostres favoreixedors se servescan llegir l'anunci insert en lo número de avuy.

4

Secció Literaria

NÚM. 16.

LO CARÀCTER DE 'N JAUME D, URGELL. (1)

(Altre article remés al Certamen del DIARI CATALÀ.)

Jaume d' Urgell *Lo Desditzat* ha estat jutjat per los moderns historiayres ab tant oposat criteri que, avuy per avuy, pochs son los aficionats á l' historia de Catalunya que d' ell tinguen una idea exacta; qui 'l creu un héroe casi be podríam dir llegendarí; qui se 'l representa com un criminal digne del flajell que l' assotá. Redressar estos oposats judicis es lo que 'ns porta á moure la ploma, accedint á la galana invitació del DIARI CATALÀ que, al obrir un públich certamen, ha cridat als conreadors de la literatura històrica.

Pera ferse càrrec del carácter d' un home, es precis, avans de tot, fixarse en sa familia, en las primeras impressions que son cor y sa inteligença reberen, y las circumstancies que sobre ell influïsen. Aplicant aquest sistema esperém, donichs, arrivar á coneixer ab tota exactitud, la veritable manera de ser de Jaume d' Urgell.

Son pare lo comte Pere, fou home prudent y generós, mercé á l' excel-lenta educació que sa mare, Cecilia de Cominges l' hi doná. La qual dama, al morir son marit, l' infant Jaume d' Aragó, fill del rey Alfons IV, quedá tan endeutada, que de Lleyda ahont solian viure los de

sa casa, trasladá sa residència á Balaguer pera poderho passar mes econòmicament. Posá gran afany en refer la fortuna de sa família invertint las rentas de sas terras en milloras de tot gènre, y aixis fou que quan son fill arrivá á l' edat de governar per sí sol era lo mes rich entre tots los senyors de 'ls regnes d' Aragó, l' qui tenia mellors castells y palau, ben adressats de mobles y cortinatges, fins al punt qu' en quansevol temps que 'ls reys l' hi demanassen hostatje podia donárloshi expléndit. Acresqué molt la riquesa de sa casa, comprant terras, desempenyantlas, y atesorant aixis diners com joyells, y aixó no per avaricia, sino per ostentació. Fou sempre fael á son oncle Pere IV y á sos cosins Joan I y Martí I, dels quals no rebé sino desengany, car entre abduas branques de la familia reyal d' Aragó existian antipatias que si be dissimulades no eran per aixó menys vivas. L' infant Jaume, pare del comte Pere, havia mort enmatzinat per ordre de son germá 'l dit Pere, qui també feu assassinar-traidorament á son altre germá l' infant Ferran, lo qual deixá lo marquesat de Tortosa, de que era senyor, á son nebó l' expressat comte Pere; mes lo rey del *Punyale* no complí las derreras disposicions d' aquell, puig que s' apoderá de sa herència. Lo matrimoni que nostre Jaume d' Urgell contraigué ab l' infanta Isabel, filla de Pere III, semblava destinat á minvar los ódis que dividian á la casa reyal; mes no fou aixis ja que sobre l' entrega del dot de dita infantia ocorregueren disputas entre 'l rey Martí y 'l comte Pere, lo qual visqué sempre allunyat de la cort á causa de 'ls agravis que de sos parents tenia rebuts. S' enmullerà ab Margarida, filla de 'ls marquesos de Montferrat y descendenta de 'ls emperadors d' Orient, dona enèrgica y ambiciosa y plena de supersticions, ja que s' aconsellava ab màgichs y bruixas y 's feya llegir llibres nigromàntichs, com, per exemple, las *Profecías de fra Anselm de Turmeda*, las de *Merlin* y las de *Cassandra*.

(1) Las notas corresponents al cos del article las donarem al final del mateix.

Ella fou qui mes influí en son fill, imposantlhi sa voluntat, subjectantlo á continuada tutela. Heretá Jaume 'l carácter orgullós de sa mare y 'l temperamento actiu de son pare mes, no l' energía d' aquella ni la prudència d' aquest. La dona, mirall de virtuts, que l' hi fou donada per' esposa, per son geni dols y suau, no pogué contrabalancejar los efectes qu' en ell produví la constitució de sos pares.

Morí lo comte Pere en 1408, y, un any després, lo rey don Martí de Sicilia, fill únic de l' soberà d' Aragó, en la flor de l' etat y sens deixar successió llegitima, lo qual fou un cas molt desgraciat perque son pare era ja vell y estava malalt de cuartanas. D' això s'en seguí que 'ls que's creyan ab dret d' heretarlo fessen grans esforços pera fer triomfar llurs respectivas pretensions. Eran aquets lo comte d' Urgell, lo mes proxim parent mascle de l' rey don Martí; don Alfons, duch de Gandia, net de l' rey don Jaume II y oncle valencià de don Martí; Lluís de Calabria, net per part de mare de l' rey Joan I; l' infant don Ferran de Castella, fill de la reyna Elionor germana de don Martí; y don Fadrich, fill bort de don Martí de Sicilia. De tots ells qui tenia mes dret era 'l comte d' Urgell puig que la triple corona aragonesa las donas no podian heretarla ni tampoch transmetter lo dret á n' ella; mes com lo rey no se l' hi mostrava mica favorable poch podia esperansar Fadrich fou la nina de 'ls ells de son avi qui, volent que la corona recaigués en ell, tractá de llegitimarlo. Ho saberen los membres de l' Parlament de Catalunya, aplegat llavors en Barcelona, vegeren á l' rey y l' hi suplicaren que no llegués á un bort la reyal diadema de Vifret lo Pelós.

Nombrá lo rey al comte d' Urgell gobernador general d' Aragó ab prou recansa del partit de 'ls Urras qual capdill l' arquebisbe de Saragossa don García Fernandez de Heredia, venut al rey Carles VI de Fransa que sent, com ho era, cosí de l' duch de Calabria, desitjava veure'l rey d' Aragó. Ab l' intent de desacreditar al comte, obtingué l' arquebisbe que 'ls quatre Estaments que compo-savan las corts d' Aragó 's negassen á admeter á 'l comte com aytal gobernador. Las lletras que Jaume escrigué á l' rey fentlhi part de dita oposició respiran lo mes gran respecte y están escritas ab un tó tan plé de sinceritat que no permeten creures en la falsetat de 'ls sentiments qu' en ellas s' expressan.

Los consellers reyals veyan ab tristesa l' extinció de la secular dinastia de 'ls comtes de Barcelona, y aixis fou que aconsellaren al rey que contragués segon matrimoni creyent qu' una nova familia reviscolaria 'l cos de l' monarca mitj es-mortuhit á causa de la mort de son fill. Las miradas de l' rey se fixaren en duas donzel·les de sang reyal, donya Margarida de Prades, neboda de l' duch de Gandia y donya Cecilia, germana de l' comte d' Urgell, abduas de gentil cos y escayenta fesomia. Lo rey triá la primera ja per no creixer lo poder de Jaume, ja per que 'ls metges l' hi digueren que donya Margarida era mes apte pera la procreació que no donya Cecilia, que ho ensopagaren ho prova lo fet de que haventse enmaridat esta darrera ab D. Bernat de Cabrera, sent molt joves abdós conjux, y perma-

nesquent molts anys casats no hagueren sucessió. Benehit per lo papa Benet XIII, se celebrá lo reyal matrimoni, ab assistencia de cinch cardenals, de la reyna Violant, viudà del rey Joan I, de l' comte d' Urgell y de l' vescòme de Castellbó, fill de l' comte de Foix, y de gran munio de damas y senyors principals, en la capella de l' palau de Bellesguard lo dia 18 de setembre de 1408. Debades donaren l' hi los metges al rey tota mena de remeys; la reyna no 's feu prenys, y per causa de 'ls excitants que l' hi administraren morí aquell lo dia 31 de maig de 1409. Sos postrimers instants foren turbats per las disputas de 'ls competidors á la corona. Los embaixadors de l' duch de Calabria, los de 'ls nobles de Sicilia l' hi pregaren qu' 'ls donas per rey á Lluís y Fadrich respectivament; mes ell no 'ls ho acorda. Lo dia avans de sa mort, lo Parlament de Catalunya, l' hi trasmeté sos embaixadors á fi y efecte de que declaras á qui designava per hereu. En la cambra reyal al costat de l' llit ahont lo rey jeya hi trobáren á la reyna, á l' infanta Isabel y á la comtesa Margarida, mare com habem dit de l' comte d' Urgell, la qual tan bon punt com hagué ohit la requesta de 'ls embaxadors, abalasantse cap a'l rey y arrabassantlhi la roba que 'l cubria, digué ab grans crits: Que la corona pertenyia á son fill y que ell faltant á lley y dret, l' hi volia negar. Lo moribundo D. Martí l' hi respongué que no era veritat lo qu' ella deya. Vint y quatre horas despresa entregá s' anima á deu sens que los dits embaixadors poguessin arrencarli mes qu' l' afirmació de que volia que la corona anás á qui millor dret hi tingués.

Si al morir lo rey, Jaume hagués sigut prudent y resolt es indisputable qu' hauria eixit ab la seva, no sols per la illegitimidad de sos drets y 'ls nombrosos partidaris que 'n Catalunya y en Valencia tenia, sino perque de tots los competidors era 'l qui ab mellor situació 's troava, incapacitat Fadrich per sa bordería, molt vell lo duch de Gandia per sostener ab la deguda energia sus pretensions, allunyats de 'ls regnes lo duch de Calabria y l' infant de Castella; mes en lloch d' observar una conducta reposada y digne, s' mostrá violent y desacertat. Com en Almunia ahont se trobava quan ocorregué la mort de don Martí; rebes la nova de qu' en lo palau de Bellesguard se sospitava que la reyna viuda restava prenys, ordená que fos guardada per centinellas y que cuydassin d' ella algunas damas principals ab l' intent de vigilarla de lo qual resultá que la reyna, amiga fins allavars de la comtesa y de l' infanta Isabel, encés en odi son cor al veurer's tan mal tractada 's mostrá sempre contraria pera 'l partit del comte.

(Seguirá.)

VEDA

poesia llegida per son autor en la festa de la clausura de la cassa, celebrada lo diumenge passat en lo Saló de Cent.

Cassadors: lo dia quinze de Febrer ha arribat já: per la terra catalana un crit se sent resonar; crit de *veda* que murmuran alegrías volejant

las perdius dalt de la serra y las llebras en lo plá. Nostras armas que fins are no han parat de foguejar mudas restin, fins que torni lo temps per tots desitjat. Calli ja lo corn de cassa y l' glapir de nostres cans; prou batudas en los boscos, prou casseras en los prats. Los qu' ahir ne perseguíam sense donarlos descans, sian avuy per nosaltres y per la lley amparats. Agafém lo ram d' oliva com á senyera de pau; prou víctimas de la cassa; questa anyada, prou sang.

Prompte l' ivern va á finirse; la Primavera 'ns vindrá ab son mantell d' or y grana, ab sos olors perfumats. L' aureneta misatjera de lo florit mes de Maig, vindrá de llunyanas terras á poblarne nostres camps. Y vindran guatillas y tortras atravessantne la mar que 'ns darán ab sas nihuadas tendres fills á centenars. Quan lo mes d' Agost arriu la cassa será abundant y de la lley observada tocarém los resultats.

Per la vida bosquetana cambiarém la de ciutat y será nostra delicia aná á buscar plens d' afany, en lo bosch, la perdiueta, lo conill, dins de son cau, la guatlla en las panissolas, y las llebras, en son jas.

Cassadors: seguim la via que avans d' are hem comensat: un mot sol sia lo lema de nostra bandera: «avant». Dignes fills de Catalunya celebrém ab festa gran la vinguda de la *véda* com no s' habia fet mai.

Acatemla donchs, y s' diga retronantne los espays, que los primers que ho celebran ab un concurs tan brillant, y qu' á observarla somissos tots ells estan disposats, son los fills d' aquesta terra, los cassadors catalans.

P. Pous MARÉS.

Barcelona 15 Febrer 1880.

LAS CIUTATS CÉLEBRES.

MARSELLA.

Pocas ciutats hi ha mes coneigudas dels barcelonins que la que en altres temps fou la nostra rival y avuy, gracies á la civilisació moderna, es la nostra amiga. La Cannebiere es casi be un arrabal de Barcelona.

Marsella es una de las ciutats mes antigas. Fundada pe 'ls Focios y colonia grega, passá mes tard á la dominació romana, y seguí luego totas las vissituds per que atravesá la Europa central á la caiguda del imperi y durant la edat mit-

xana. Avuy es la tercera ciutat francesa per lo número de sos habitants y tal vegada la segona per sa importància.

Com á verdadera ciutat marítima está edificada á la vora del mar, al fondo del golfo de Lyon y á pocas lleguas de las bocas del Ródano. L' antich port s' introduix fins al cor de la ciutat de pero fa temps que es petit é insuficient pe'l trafec que en ella s' desenvolupa. Per això es que després de tenir ja terminats los ports nous de la dreta, ara li son altra vegada insuficients, é intenta construirne de nous á la esquerra, ó sigui en lo lloc anomenat *Les catalans*. Cuan aqueixos estiguin terminats los ports de Marsella ocuparán una extensió de alguns kilòmetres.

Frente al port de Marsella hi ha diversos islots, dels quals lo mes conegut es lo que conté lo castellot de *Iff*, popularisat per Alexandre Dumas. En dits islots hi ha ademés lazaretos, quarentenes, etcétera, etc.

Tot Marsella está dominat per una muntanya, al cim de la qual s'ha redificat la iglesia de *Notre Dame de la garde*, qual campanar está coronat per una imatge de la Verge de tamanyo colossal.

La ciutat que describim es eminentment comercial, y tot en ella respira mercantilisme. Sos *doks* immensos enllaçats ab tots los camins de ferro; sa *Cannebiere* bullint de moviment y de tranzit á totes horas; sos carrers plens de magatzems y botigas de luxo; sos passeigs cruzats de tranvias y de cotxes de totas menes, diuenben alt que Marsella es una de las ciutats mes comerciants d' avuy. No es això dir que Marsella notinguï industrias, puig que las te importants y variadas; pero dependeixen del comers, que es lo que 'ls dona vida.

Sabent que Marsella es una ciutat mercantil, inútil es dir que respira adelantó per tots costats. Los carres céntrichs, molts d' ells amplíssims, com la mencionada *Cannebiere*, lo de *Noailles*, las *cours* de Belzunse (avuy cambiada de nom), las *allees* de *Meilhan* y de *Longchamps*, etc., etc., están cuidats com de ciutat de primer ordre. Entre 'ls edificis públichs sobressurt la gran cascada del *Longchamps* ó *Chateau d'eau*, per la que salta un canal d' angua y quals edificis laterals están ocupats per Museos de pinturas y d' historia natural. Lo Palau de la Prefectura, moderníssim, la llotja, lo Palau de justicia, l' arch de triunfo, y la catedral en construcció (que no s' acabará per are) son també edificis monumentals, que si no revelan geni, son expressió de riquesa.

La construcció de las casas particulars, que portan lo sello de la moderna arquitectura francesa, es sólida y elegant baix son punt de vista y es també de ciutat de primer ordre.

Los aforas de Marsella están plens materialment de torres y llochs de recreo. Los marselesos son molt aficionats á passar las festas en la campinya y de aqui neix aqueixa abundancia que dona á la ciutat l' aspecte d' una ciutat grandíssima.

Avuy aquesta conté trescents mil habitants de passo.

Notícies de Barcelona

COLECCIÓ ZOOLÒGICA.—Se diu qu'es molt probable que á primers del mes d' Abril arribi á nostra ciutat una numerosa col·lecció zoològica, molt mes complerta que la que portà temps enrera M. Bidel. Actualment dita col·lecció està instalada en Lòndres desde ahont se trasladarà directament á Barcelona á últims de Mars.

Son director es M. Smith, y segons se assegura, la col·lecció se compon de mes de 300 exemplars, alguns dels quals may se han exhibit en Barcelona. Cridarà l'atenció una intrèpida domadora que va amb M. Smith.

DISTINCIÓ.—Ha sigut distingit per la Academia de medicina de Madrid, ab un accésit correspondent al present any, nostre paisà lo doctor D. Francesch Vidal Solares, per son tractat sobre *Difteria*, qual treball fou ja premiat per la Academia de Jerez.

VAL MES TART QUE MAY.—Per fi sembla que serà veritat la inauguració del ferrocarril de Mollet á Caldas y que aquesta tindrà lloc lo pròxim mes de maig.

Es tal la insistència en que 's parla are de dita inauguració que casi nos havem determinat á creurerho, y sentiriam que 'l pròxim mes de maig haguesim de posar una noticia dihen que no se ha realisat.

MORT.—Ha mort en aquesta ciutat á una edad molt avansada D. Pere Hidalgo quan actualment desempenyaba lo carrech de director d' escena del teatro del Tivoli.

NOU PROJECTE D' UN TRANVIA.—Diu un colega que D. Rafel de Luna y Rey ha presentat en lo govern civil d' aquesta província lo projecte de un tranvia mogut per forsa animal, que recorrerà en tota sa estenció lo carrer de Bilbao, en part oberta hasta la plassa de Junqueras, y passant per lo carrer d' Asias March, girarà per lo carrer del Bruch recorrent en tota la extenció hasta lo carrer de Provença.

MORT REPENTINA.—A entrada de fosch d'ahir una minyona de servei que omplia 'ls cantis en la font de la Rambla de Canaletes, caigué á terra presa d' un atac repentin. Auxiliada de moment en la tauila de refrescos pròxima á la font, fou portada luego á la farmacia del Bonsuccès ahont expirà als pochs minuts.

SERVEI TELEFÓNICH.—Havem llegit en varis colegas d' aquesta ciutat, que se ha presentat al Ajuntament un projecte per l' establiment d' un servei telefónich que s' estengui á les mes importants poblacions veïnals. Lo solicitant es don Emili Rotondo y Nicolau, director de la empresa nort-americana «Spanish-American Telephone Company», resident en Madrid, qui ha sigut autorisat fá poch per real ordre per establir semblant servei en la capital d' Espanya.

Aquesta empresa solicita poder montar los cables subterrani y aéreos que siguin del cás á fi d' instalar un servei complet de comunicacions y avisos, com los de Nova-York, Filadelfia y altres ciutats importants dels Estats-Units, y ofereix que 'l sostentiment del servei no produirà cap gasto al Ajuntament.

Pe'ls serveys públichs se colocarian línies d' enllà entre 'ls quartels y la capitanía general, las oficines del Gobern civil y las dependencias provincials y d' autoritats subalternas; las del Ajuntament y las tenències d' arcaldia, y aquelles ab las arcaldías de barri, y quartels de bombers, casas de aussilis, etc. També s' colocarian aparatos en los carrers de Barcelona, Barceloneta, Ensanche, Gracia y voltants, tancats ab claus d' invenció que estarian en poder de las autoritats pera cassos d' incendi y altres urgents.

L' empresa ofereix al Ajuntament una cantitat determinada per cada aparato que lloguin los particulars, podent las autoritats utilitzar lo servei públic.

Afegeixen per últim los aludits collegas, que d' aquest projecte se'n donarà compte en una de las proximas sessions del Ajuntament.

PERIÓDICH ALUSIU.—L' *Associació d' aficionats á la cassa y pesca*, acceptant l' oferta del seu consoci l' intelligent y actiu industrial senyor don Celestí Verdaguer, ha acordat publicar un número extraordinari commemorant la festa venatoria celebrada lo diumenje passat ab motiu del comensament de la veda.

Lo senyor Verdaguer, que regala l' edició, se proposa qu' aquesta siga de gran luxo y qu' ofereixi verdadera novetat en la part tipogràfica.

MILENARI DE MONTSERRAT.—Entre 'ls organisadors de la festa religiosa que s' ha de celebrar próximament en lo santuari de Montserrat, s' assegura que no sols hi assistirán los arquebisbes y bisbes de las diòcessis de Catalunya, sino 'l Nunci de Lleó XIII, resident en Madrid; molts personatges de la capital d' Espanya, que serán degudament invitats, y 'ls arquebisbes y bisbes catalans de las diòcessis d' Espanya.

Aixis nos ho diu la persona que, per conducte dels bussons, nos sol donar notícies de carácter com la present.

DESCOMIS.—En la barraca de consums del passeig de Gracia fou detingut un carro que portava cals. en la que havian sigut amagadas tres caixas de llauna plenes de llar, que foren descomisadas.

DIMISSIÓ.—Llegim en lo *Diari de Barcelona* que 'l degà de la Catedral, D. Joan de Palau y Soler ha fet dimissió del Vicariat general de la diòcesis que feya molts anys desempenyaba.

La causa de semblant dimissió, *diuhen* qu' es sa molta edat y consegüent falta de salut, mes ¿serà veritat lo que 's diu? ¿Serà cert que certs motius que res tenen que veure ab la salut y ab la vellesa han originat tal renúncia?

Lo ha sustituït lo Sr. D. Domingo Cortés qui desempenyaba lo carrech de provisor eclesiàstich, havent motivat á sa vegada lo nombrament del Dr. D. Anton Estalella, secretari de la Curia, per la vacant que aquell havia deixat.

GRAU DE DOCTOR.—Lo ha rebut ab la nota de sobressalient, en la Universitat Central, lo jove advocat don Carles Malagarriga.

BENEFICI DEL SENYOR GOULA.—En lo teatre Romea tingué lloc lo dilluns passat lo benefici del apreciable actor senyor Goula, que sigué objecte de molts aplau-

sos per la concurrencia que omplia 'l teatro.

Entre 'ls regalos que li feren, recordem una planxa de plata ficsada en una taula d' ébano, posada en un estuig de vellut, donatiu del *Centre Aribau*; uns gemelos de nàcar ab inicials d' or, que li entregá D. Conrat Roure; un moneder de pell de Russia, un punyo de bastó de plata y altres.

CONCERTS EN LO CAFÉ ESPANYOL.—Avans d'ahir al vespre se inauguren en lo café Espanyol los concerts que te anunciat lo citat establiment.

La concurrencia que hi assistí fou numerosa y aplaudí freneticament totas las pessas del programa fentne repetir dugas, una de las quals fou lo nou quarteto sobre motius de *Mignon* arreglat per lo conegut jove compositor D. Joseph Tolosa y Marraco, qui fou felicitat per las personas inteligents. També havem de fer menció per la bona execussió, de los Srs. Ciolfi, García y Goberna.

«ALVARADO».—Se diu que s'ha deixat corre lo sistema que s'habia comensat á emplear per treure del fons del mar al *Alvarado*, ó siga lo de utilitzar una diferència de pes calculada entre ell y los cascós d' altres dos barcos, y que 's pensa sustituirlo per lo de aixecament directe per medi de gruas.

PROGRÉS EN SITGES.—Diumenge s' inaugura en aquesta població l' alumbrat públic per medi del gas. Ab tal motiu una música va recorre 'ls carrers portant l' animació al veïnat.

PROFESSÓ.—La persona que 'ns doná la notícia que dias enderrera publicarem sobre professors, se veu que està ben enterada, puig lo *Diari de Barcelona* d'ahir confirma que se ha acordat definitivament que 's celebri aquest any la professó dita de Jesús Nazareno, que surt lo dimarts de Setmana Santa de l' Iglesia de Sant Jaume. També confirma la notícia lo pendó que pot veurers en la fatxada d' aquesta Iglesia qui passi per lo carrer de Fernando. Endavant las atxes.

ESTRENO.—Aquesta nit s' estrenará en lo teatro del Olimpo un drama català en dos actes titulat *Carrech y Data*, degut á un jove d' aquesta ciutat.

SARSUELA VALENCIANA.—En Valencia se ha presentat á la censura una sarsuela en un acte titulada *El matalafer*, escrita en llengua valenciana per lo poeta Sr. Ovara. La música es deguda á D. Rigobert Cortina.

RAL PER DURO.—Se ha posat á la venda en casa de D. Eudalt Puig, la aplaudida comèdia en tres actes *Ral per duro*, original del jove poeta D. Joan Molas y Casas.

INCIDENT NOTABLE SENSE CONSEQÜÈNCIAS.—Segons diu *El Mercantil Valenciano* dilluns á las nou del matí fou sentit un soroll, prop l' estació del carril, com si s' hagués desplomat una casa, tement tothom alguna catàstrofe.

En efecte, poch se 'n va faltar com no succehiren desgracias en gran. Al poch rato d' haber arribat lo tren procedent de Tarragona que s' estacioná en la via número 1, sortí del deposit la locomotora número 17 que devia portar lo tren de mercancías número 72 y comensá á ma-

niobrar essent dirigida á la plataforma desde la qual devia pendre via. Sortí ab bastanta forsa en direcció á la estació quan lo maquinista y lo fogonista sentiren un soroll produxit per alguna pessa que 's trencava, tractant de parar la locomotora, lo que no 'ls era possible á pesar d' esforsarshi. Al veureho lo guarda agulla, ab gran previsió y molt valor intentá descarrilar la màquina precedida del *tender*, pro portava tal forsa que va saltar de l' una á l' altra via, que estava lliure, dirigintse dret á l' estació ahont ja havia arribat l' alarma y tothom corria d' aquí d' allá sense saber lo perill que 'ls amenaçava.

Al entrar en l' estació, lo fogonista se va tirar al anden seguintlo despresa lo maquinista preveyent lo que anava á succehir. La locomotora va arribar á n' els tops del final de la via, doblegá los rails de contenció, arrastrá lo tros de terraplé que arribá fins á la paret, que te dos gruixos de mahó, foradantla, obrint un forat com lo d' un tunel, saltá á un corredor y aná á topar contra la paret dels quartels de Sant Francisco, que també va derribar, quedantse embarrancat lo *tender* en lo corredor y la locomotora estacionada en mitj de la primera obertura.

En lo moment que aixó acabava de passar arribava un altre tren de passatgers procedent de l' estació del Grao que havia de seguir la mateixa via de la desenfrenada màquina.

Foren dictadas las ordres oportunas d' apuntalament de parets per l' inginyer de l' empresa, y ab una màquina de gran potència va arrencar-se del lloc la citada locomotora costant molt treball. A la una de la tarda tot just quedava llesta l' operació.

S' atribuix la causa de tot aixó á l' haverse romput la vàlvula del regulador de la màquina.

Per sort no hi hagué cap desgracia personal.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTÍSTICH.

CERTÁMEN DEL DIARI CATALÁ.—Pera concorre al certámen obert en aquesta Redacció, havem rebut desde 'l dijous passat las composicions següents:

Núm. 16. *Lo caràcter de 'n Jaume d' Urgell*; núm. 17. *Lo Tabaco*; núm. 18. *Darrers moments de Beethoven* (traducció); núm. 19. *Moltas herencias y número 20. Quatre mots sobre cassa*.

ANUARI DEL OBSERVATORI METEOROLÓGICH DE MONTSOURIS.—Hem rebut l' Anuari de dit observatori, corresponent al any de 1880, y que conté un resum de las observacions fetas durant l' any 1879; ademés, en lo mateix volum se troben varios importantíssims treballs sobre meteorologia aplicada á l' higiene y á l' agricultura, deguts al director Mr. Marie-Davy, y á Mrs. Descroix, Albert Lévy y P. Miquel. Tots ells son de gran interès y utilitat tan per la ciencia, com per la vida pràctica.

Lo de Mr. Marié-Davy, tracta de l' influencia dels agents atmosférics en las plantas, en qual treball, se treuen á llum multitud de datos curiosíssims, y deguts á llargues y delicades experiencias; en ell reconeix, després de demostrarlo per la pràctica, que la llum es l' agent mes influent per lo desaroll de 'ls vegetals, y

quals detalls revelan los molts y profonts coneixements del autor. Ilustran las explicacions del text, gran número de figures sobre 'ls germes, bactérias, etc., que flotan en l' atmòsfera, y qual estudi fa temps se segueix en l' observatori de Montsouris (París), baix la direcció de Mr. P. Miquel.

ANUARI DEL «BUREAU DE LONGITUDES.»—També hem rebut aquest Anuari, sortit com l' anterior, de l' establecimiento Gautier-Villars (de París). Conté, com los altres anys, gran número de quadros estadístichs, sobre geografia, química, pesos, midas, etc. Ademés, lo volum d' aquest any, va aumentat ab un curiós article de Mr. Faye, sobre l' observatori del *Puy-de-Dôme*; l' unió geodésica de l' Espanya ab l' Argelia (per Mr. Perrier), y los discursos pronunciats per Mrs. Abadie, Jausset, Bresuet, Mouchez, etc.; al inaugurar-se l' estàtua d' Arago (en Perpinyà).

Ilustran lo text, un mapa de la declinació magnética en França, una vista de las estacions geodésicas per l' unió hispano-argeliana, y un grabat representant l' estàtua d' Arago, esculpida pe 'l conegut escultor Mercier, qu' es tan conegut desde que feu l' estàtua la «Fama», tan coneguda y admirada.

BIBLIOTECA UNIVERSAL.—Hem rebut lo tomo LV de la Biblioteca universal que ve publicantse en Madrid, y 's ven al módich preu de dos rals tomo. Lo citat volum conté las millors tragedias de Eurípides.

Se ven en la llibreria dels senyors Teixidó y Parera, Pí, 6.

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS.—Avuy á 2 quarts de 9 del vespre sessió preparatoria per verificar lo proxim diumenge una excursió á l' antic castell de Castellbell. Los senyors Olivó y Casades llegirán memorias referents á excursions verificadas.

Demá, á la mateixa hora, D. Joseph d' Argullol donarà una conferència sobre lo tema: *Costums del plà de Bages*.

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS.—A la primera conferència donada per D. Eduard Tamari sobre orfebreria, feu varias consideracions sobre los treballs d' or y plata en l' antigüetat, edat mitja y moderna especialment en Espanya. Demostrá l' us continuat de tals objectes y sa combinació ab las pedras preciosas y esmalts. Després s' ocupá de las aplicacions de l' orfebreria ab los usos de la vida civil de diversos pobles, á sas aplicacions respecte los signos de autoritat generalment usats, y després de presentar diversos exemples se reservá parlar de l' orfebreria religiosa en altre conferència.

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC

(per I. Martí y Turró.) 19 Febrer 1880

DECLINACIÓ DE LA LLUNA.—**FÀCULAS.**—**ESTRELLA VARIABLE.**—208.—Avuy á las 9 h. del vespre la Lluna estarà á sa mes gran distància sobre l'equador, d' aquesta llunació, que serà de uns $25^{\circ}14'$ estarà en la constelació de Taurum y en lo signe de Gémini.

—Ahir á las 3 h. 40 m. de la tarde se observá lo Sol vejenhi un lluent grupo de fàcules situades al primer quadrant, y molt prop de la vora oriental: en general, los grups de fàcules que apareixen en dita vora, son indicis de la pròxima aparició d' alguna taca ó penombra.

—Altres de las estrelles variables mes importants es la coneuguda per la lletra S de la constela-

ció de Gemini, quals datus mes importants son los següents:
 Ascenció recta. . . . . 7 h. 35 m. 47 s.
 Declinació . . . . + 33° 40' 00"
 Màxima grandor. . . . . 8° 4
 Mínima. . . . . 13° 0
 Período en dies. 294,07

SOL ix á 6:50 se pon, á 5:36.
 LLUNA: ix á 0:23 mati.—pon á 1:59 matinada del 20.

SERVEI METEOROLÓGICH (Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 18 de Febrer 1880.

OBSERVACIONS.	Màxim.	Mínima.	Mitja.	Diferen.
Temp. à l'omb. Id. al aire-lliure	14:2 22:5	8:4 4:2	11:3 13:3	5:8 18:3
(Horas.)	9 mati.	12 dia.	3 tarda.	mitja.
Tensió vapor. Estat Higromèt. Actinòmetre.	6m21 0:58 falta.	7m44 0:45 falta.	7m00 0:50 falta.	6m88 0:53 falta.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	6 tarda.
Núvols. Forma. Direcció. Estat del cel.	Cumulu. W. b. 1	Cumulu. W. b. 1	Cumulu. W. b. 1	Cumulu. W. b. 1
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	9 nit.
Vent. Direcció. Força. Baròm à 0:yn/m	W 5 761n.0	W 6 762ml	W 6 763m2	W 5 764m7
Evaporació total Altura de pluja.	à l'ombra = 4m5 à 9h. n. = 0m00	al aire-lliure = falta mar. 6h.t. = 3.		

A las 10 corona en la lluna.
 Vent Fort del W.

Secció de Fondo

Un altre assalt.—Altra vegada hem de comentar un d' aquells fets escandalosos que fan sortir los colors á la cara de tot espanyol qu' estiga gelós del bon nom, del prestigi de sa patria.

Fa quatre dias que l' tren procedent d' Andalucia que 's dirigia á Madrid, al arribar al kilòmetro 163, entre Argamasilla y Alcázar, fou detingut per una partida de malfactors, en número de vint, que tractaba de robarlo, sens dubte porque en ell hi anaban 8,000 duros de la empresa.

Per desgracia seva figuraba entre 'ls passatgers lo general Serrano qui, al adonarse de que l' tren s' aturaba per anar á esser víctima del bandolerisme de la nostra desventurada Espanya, ab gran presencia d' ànim posà'l peu á terra donant lo crit de: ¡senyor oficial, guardias, á n' ells!...

Lo general havia vist que en la expedició de que ell formava part, hi havian un oficial y quatre guardias civils y 'ls cridà ab enèrgia pera que complissin ab son deber.

No 's feren aquets esperar. Sentir sa veu y baixar casi tots d' una del tren, l' oficial lo primer, fou tot hu, y pochs segons despresa, en mitj de la fosca mes negra que darse puga, los voltants del tren se convertian en ruda batalla en la que 's lluytaba sense saber á qui 's feria y cos á cos. L' exemple cundi, y aquell grapat de valents se vegeuen ben prompte secundats per varios passatger que armats de revolvers y pistolas, se posaren fermes y

decidits á son costat logrant d' aquesta manera dispersar primer y posar en fuga despresa als saltejadors de nit. Lo cop habia sigut ben preparat. Minuts avans d' arribá 'l tren, quatre d' aquells malvats s' habian presentat en la caseta del guarda de la via y ab amenassas de mort l' obligaren á aixecar varios rails y á enseñyar al maquinista lo color vermell del fanal qu' indica perill y equival á una ordre d' alto. Lo tren que per fortuna, gracias al fanal del guarda, havia disminuit sa velocitat, al arribar al lloc ahont s' hi havia fet l' averia, descarrilà sense que s' hagués de lamentar cap desgracia personal.

Després del desentilàs relativament satisfactori y d' haver esperat los viatgers per espay de dues horas un tren d' auxili efectuaren lo trasbordo y lograren arribar á Madrid.

Notícies d' ahir diuhens que de 'ls bandolers han caigut en poder de l' autoritat.

Varios diputats han interpelat al govern sobre tan escandalós y punible fet.

Fins lo corresponsal del *Diario de Barcelona* suposa que 'ls governadors de las provincias de Toledo y Ciudad Real hauran de ser trasladats á provincias mes pacíficas.

Y l' govern, finalment, separantse de la conducta d' altres vegadas, ha mostrat en son llenguatje una indignació y una energia que, si l' hagues mostrat sempre en iguals graus, potser s' hauria posat fi á la vergonyosa historia del bandolerisme del nostre país.

Aquesta vegada anava en lo tren tot un general Serrano. ¿Será aquesta la causa de tal activitat y energía?

Siga lo que 's vulga, lo convenient es que 's recobri per part dels viatgers la confiança que avuy tenen del tot perduda; lo convenient es que no se 'ns posi cada dia ó cada instant, en lo cas de avergonyirnos d' esser espanyols.

¿Perque, sino, hi ha un govern en Espanya? ¿Perque, sino, costeja l' país un pressupost de gastos exorbitant y superior á sus forses? ¡Y d' aixó 'n diuhens l' Espanya conservadora!

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrit 17 de Febrer.

Me esperat fins á dos quarts de sis perque 'ls diputats entressen en l' ordre del dia, protot ha sigut inútil. En lo banch blau hi faltava lo ministre d' Ultramar, com si ja estés enterat de que s' havian de fer preguntas y prechs suficients á impedir que l' Albacete parlés, calmant l' irritació que ha produhit lo discurs de l' Elduayen, plé de vaguetats y plagat d' inexactituds en los fets y en los comentaris. Y en efecte, en aqueix moment encare segueixen fent preguntas los diputats y l' Orovi d' uniforme, ab la cartera y un gran plech de papérs està preparat á pujar á la tribuna á llegir los pressupostos, es dir un responso mes per l' ànim del pais.

Entre las preguntas sols n' he pogut collir una d' importancia per la contestació d' en Lasala, ministre de Foment, persona que no sé com s' està entre l' Orovi y l' Elduayen y al costat d' en Cánovas del Castillo. En La-sala sembla d' intencions rectas, politicamente parlant, s' enten. Ha declarat que no consentirà que 's negocihin las concesions de ferrocarrils, sense que 's compleixin estrictament las condicions de la lley, fiansas, perduas de depòsits, etc., etc., y ademés que s' oposará sempre á la costum de concedir indefinidament pròrogas á las companyías concesionadas.

Aixó es de verdadera importancia y lo ministre que ho cumplis mereixeria lo reconeixement del pays, perque ja son sabuts los comparses y comares que hi han sempre. Y sino recordeu lo que passà ab lo ferro-carril del Noroest, que primerament se concedi á n' en Manzanedo y després aqueix va traspasarlo ó cedir á n' en Miranda y en Ruiz de Quevedo, previa la prima de nou milions ab l' interès del 12 per 100 fins que 'ls hi paguessen. En Miranda s' ha arruimat, ha querat la companyia y l' any passat en Manzanedo havia rebut ja per interessos uns vint y tres milions quedant en peu lo capital. ¡Aixó sí que son miracles que no estan al alcans no mes que dels banquers del govern!

La sessió de demà sembla que será bona, perque l' Albacete donarà completa contesió al ministre d' Ultramar y ademés, los cubans presentaran, ó mellor, apoyarán la proposició referent á las reformas, declarant que's declarin urgents. En aqueix demandat hi pendrà part totes las minorías, segons tinchenents.

Lo dia 22 hi haurà un meeting magne en lo qual se parlarà sobre *Reformas económicas de Cuba y Relaciones comerciales entre la península y la isla*. Lo meeting tindrà un carácter libre-cambista pur y 'ls oradors serán en Figuerola, en Sanromá, en Pedregal y altres de la mateixa escola.

M' acaben de dir que s' ha anunciat al govern una interpelació sobre l' ferro-carril del Noroest. ¡Be dura prou!

De teatros no puch dirvos mes sino que l' drama d' en Cabestany *Por donde viene el castigo* es un mitjà drama sobre l' tema de moda: l' adulteri. Al teatro Espanyol segueix anant molta gent á las representacions de *El Trovador*.

Hi ha completa escassedad de noticias políticas.

X. DE X.

Notícias d' Espanya

Madrid 16.—*De la Correspondencia.*

En Jaen una dona ha parit quatre noys, es-sent lo mes estrany que tots tenen sis dits en la ma dreta.

—En Sevilla se ha constituit una societat de segurs mútuos, contra los gastos de los plets per iniciativa d' un distinjt jurisconsult d' aquella localitat, y qual idea ha sigut acceptada y apoyada per gran número de personas de las que ocupan millor posició social.

—En aquests moments se verteix l' idea d' establir sellos de correus internacionals. A n' aquest objecte s' han entaulat negociacions entre Fransa y Bèlgica. Si l' projecte s' realisa, se podrian fer 'ls pagos de petitas sumas en l' estranger per medi d' aquests sellos, que no serian altre cosa que una especie de moneda internacional.

Notícias de Catalunya

TARRAGONA, 18.—Ahir demà les *collas* de peons que s' ocupan en la carga y descarga en lo moll, se negaren á treballar.

Sobre las causas de tal paro circulan diversas versions. Uns diuhens que no es altra la causa que l' haver l' inginyer de las obras del port posat dos vigilants en lo moll per no permetre que 's col-loquessin mes de tres fileras de bocoyos en l' anden baix, ab qual mida no estiguieren conformes las *collas*, que avuy no s' entenen de feyna d' embarcar y desembarcar; habent contribuït á engrunyar los ànimis unas denuncias que feren dits vigilants contra 'ls directors de *collas*, als que imposà lo comandant de marina una multa de vint duros. Altres diuhens que s' podria haver conjurat lo conflicte, si totes las autoritats marxant de comú acort, haguessin buscado lo medi d' armonizar tots los interessos.

Lo Gobernador civil se presentà en lo moll ab l' objecte de veure si conjurava l' conflicte.

LLEIDA, 18.—Segons diuhens al *Pais*, ahir dematí á la vora del riu y devant de la plassa de la Llibertat, presenciaren variis personas ab suma estranyesa un fet digne de censura. Sembla que un cabó del exèrcit va obligar á un quinto á despullar-se y á ficarse á l'ayqua, y després li va manar que 's fregués ab arena.

Si'l fet es cert, mereix correctin.

Secció Official

ATENEO BARCELONÉS.

Avuy continuará la discussió sobre la «Reforma interior de Barcelona», següent en l'us de la paraula lo Sr. Calopa.

Demà, á dos quarts de nou, tindrà lloc la primera de las vetllades musicals que 's proposa donar aquesta corporació en la present Quaresma.

Barcelona 18 Febrer de 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

COMPANYÍA DEL FERRO-CARRIL de SARRIÁ Á BARCELONA.

En virtut de lo que prevenen los Estatuts de la Companyía, se convoca als senyors accionistas de la mateixa, pèra la Junta general ordinaria, que tindrà lloc lo dia 5 de Mars pròxim á las tres de la tarde, en una de las salas de la estació d'aquesta ciutat y en la que s' procedirà á la elecció de Director Gerent, per renúncia del que la desempenyaba. En sa conseqüència, los que desitjin concorre á dita Junta, deurán depositar previament sos titols respectius en la caixa social tots los dias feiners fins lo 28 del corrent, de tres á cinch de la tarde, ahont se 'ls lluiran los corresponents resguarts nominatius, junt ab las papeletes personals d' entrada, los que tinguin sos titols depositats, podrà passar á recollir las últimas, mediante la simple presentació dels resguarts que posseeixen.—Barcelona 17 de Febrer de 1880.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco de P. Serret.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA.

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Douya Adela Cantó, Barcelona.—Joan Joseph Carpintero, Torelló.—Bernardino Puerta, Talavera de la Reina.—Joseph Buxó, Valencia.—Joseph Llobet, Ullastrell.—Joseph Ballester, Calella.—Joan F. Mendez, Almeria.—C. Balsch, Barcelona.—Eugenio Serarrain, id.—Francisco Ar-

cos, Toledo.—Jaume Fernández, Habana.—Sala Rojo, Línea de la Concepción.—Benigne Guerecian, Habana.—Joseph Bernis.—Puerto Rico.

Barcelona 17 de Febrer de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 14 á las 12 del 16 Febrer.

Casats, 8.—Viudos, 0.—Solteros, 2.—Noys, 7. Abortos, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 3.—Solteras 3.—Noyas, 6.

NAIXEMENTS

Varons 13   Donas 8

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGÍ DE CORREDORS REALS DE COMERS D'E LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 18 DE FEBRER DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'04 1/2 per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'04 1/2 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	8 DIAS VISTA.	
Albacete . . .	2 1 dany.	Málaga.. . .	3/8 dany.
Alcoy . . .	1/2 »	Madrid.. . .	1/2 »
Alicant. . .	1/2 »	Murcia.. . .	1/2 »
Almeria. . .	1/2 »	Orense.. . .	1/28 »
Badajoz. . .	5/8 »	Oviedo.. . .	3/4 »
Bilbau.. . .	5/8 »	Palma.. . .	5/8 »
Búrgos.. . .	1 »	Palencia.. . .	3/4 »
Cádis. . .	3/8 »	Pamplona.. . .	3/4 »
Cartagena. . .	1/2 »	Reus.. . .	1/4 »
Castelló. . .	3/4 »	Salamanca.. . .	1 »
Córdoba. . .	1/2 »	San Sebastiá. .	1/2 »
Corunya. . .	7/8 »	Santander.. .	5/8 »
Figuera. . .	5/8 »	Santiago.. . .	1 »
Girona.. . .	5/8 »	Saragossa.. . .	3/8 »
Granada. . .	5/8 »	Sevilla.. . .	1/4 »
Hosca. . .	3/4 »	Tarragona.. . .	1/8 »
Jeres. . .	1/2 »	Tortosa.. . .	1/2 »
Lleyda. . .	5/8 »	Valencia.. . .	par »
Logronyo.. . .	3/4 »	Valladolid.. . .	3/4 »
Lorca. . .	1 »	Vigo. . .	1 1/4 1/2
Lugo. . .	1 1/4 »	Vitoria. . .	5/8

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'75 d. 15'80 p.
Id. id. esterior em. tot. 17'40 d. 17'50 p.

Id. id. amortisable interior, 36'65 d. 36'85 p.

Id. Provincial, ' d. ' p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 33'15 d. 33'35 p.

Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.

Id. del Banc y del Tresor, sèrie int. 98'40 d. 98'80 p.

Id. id. esterior, 98'75 d. 99' p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'50 d. 96'7 p.

Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª sèrie, 92'25 d. 93'10 p.

Cédulas del Tresor hip. de Espanya.

Accions del Banc hispano colonial, 113'50 d. 113'80 p.

Oblig. Banc Hispano Colonial, 99'75 d. 100' p.

Id. del Tresor Isla de Cuba 84'50 d. 85' p.

Bitllets de calderilla, sèrie B. y C., 99'75 d. 99'85 p.

ACCIONS.

Banc de Barcelona, 148'50 d. ' p.

Societat Catalana General de Crèdit, 134' d. 135' p.

Societat de Crèdit Mercantil, 38' d. 38'25 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 12'65 d. 12'75 p.

Ferro-carril de B. á Fransa, 108'65 d. 109' d.

Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 150' d. 151' p.

Id. Nort d' Espanya, 62' d. 62'50 p.

Id. Alm. á Val. y Tarragona, ' d. ' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102'50 d. 103' p.

Id. id. cédulas hipotecarias, 98'25 d. 98'50 p.

Id. Provincial 104'50 d. 105' p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 98'50 d. 98'75 p.

Id. id. id.—Sèrie A.—54' d. 54'50 p.

Id. id. id.—Sèrie B.—55'50 d. 56'1p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 104'50 d. 104'75 p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 100'50 d. 101' p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 61' d. 61'15 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadesses, 92'50 d. 92'7 p.

Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'75 d. 48' p.

Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 22'85 d. 23'15 p.

Aiguas subterraneas del Llobregat, 88' d. 89' d.

Tranvia de Barcelona á Sarriá, 90'75 d. 91'25 p.

Canal d' Urgell, 47'50 d. 48' p.

Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá C., ' d. p.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Vigo corbeta Prosperitat ab efectes.

De Isla Cristina llaud Sant Joseph ab efectes.

De Sevilla y escalas vapor Numancia ab efectes

Despatxadas

Pera Marsella vapor francés Eridan ab efectes.

Id. Cette vapor Barcelonés.

Id. id. vapor Correu de Cette.

Id. Bilbao vapor Barambio.

Id. Mahó vapor Puerto Mahon.

Id. Cardiff vapor inglés Lord Eslington ab las tre.

Ademés 8 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 18.

Pera Newcastle vapor inglés Ethel.

Id. Marsella vapor francés Eridan.

Id. Mahó vapor Puerto Mahon.

Id. Southwest corbeta noruega Passat.

Id. Nova Orleans corbeta italiana Louisiana.

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt avuy 15'85

Id. mes baix id 15'77 1/2

Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'80 diners y 15'82 y 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR. SPECIFICHE PER LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficà que lo de l'ayqua de la Puda.—Als pochs días de pendrel cauen les crostas y las escamas y s'assecan las nafres hrianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produceix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únic depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corretjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

BARCELONA.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' DESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduïts.

Especialitat en oleografias.

Xifras decorativas.

Pera arts é industrias, per lo llørejaf artista D. JOSEPH MASRIERA MANOVENS. Litografia Gual, Quintana, 8, y principals llibrerías.

DONYA DOLORS GARRIGA Y ALBA,

de Vilanova y Geltrú. (Q. E. P. D.)

Sas afligidas germanas Rosa y Joaquima, cosins y demés parents, al participar á sos amichs y conegeuts tan sensible perdua, pregan se serveixin tenirla present en sa^c oracions y assitir á la casa mortuoria, carrer de Sant Pau, número 21, pis tercer, demá á las 10, pera acompañar lo cadavre á la parroquial de Sant Agustí, ahont se celebrará un ofici de cos present, y luego á la última morada.

No s' INVITA PARTICULARMENT.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

anunciats per avuy 19.

Don Francisco Juliá y Brull.—Missas de las 9 fins á las 12 matí, en l'altar del St. Sagrement (En lo Pi.)
 Don Joseph Arandas y Baró.—Funeral y missas á las 10 matí, en St. Jaume.
 Don Baldomero Paris y Farran.—Funeral á las 10 matí, en Sta. Clara.
 Don Aleix Casanovas y Gónima.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sta. María del Mar.
 Don Manel González y Diaz.—Primer aniversari; missas de las 10 fins á las 12 matí, en la Mercé.
 Donya Joana Torres de Quadreny.—Funeral y missas á las 10 matí, en la Concepció (En sanxe.)
 Don Agustí Roca y Martí.—Funerals y missas á las 10 matí, en Sant Cugat.
 Don Jaume Roldós y Baratau.—Funeral y missas á las 10 matí en Sta. María del Mar.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y À MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plaça Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditad establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas novetats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandios y variat surtit de prendas de totas classes y à preus fixos molt baratos, com podrá veurens en la següent nota:

Trajos complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demés, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demés telas d' abrich de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d' abrich en varios gèneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitas crusadas tricots, adredons y demés gèneros de novetat de 170 á 210.—Levitas en castors y ab redons negres y blans, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demés gèneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y gèneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres gèneros, de 100 á 210.—Rusos y sachys tricots, patens, castors y altres gèneros de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demés gèneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Gèneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádis y Sevilla.—Los gèneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

TINTORERIA ANTIGA DEL REGOMIR.

REGOMIR 7 Y 9,

AL COSTAT DE LA CAPELLETA DE SANT CRISTÓFOL.

Especialitat en tenyir y rentar roba per home, sens necessitat de desferla.

VERMOUTH CATALA

DE SALLÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Únic en sa classe premiat ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1873 y ab varias medallas y distincions de merit en la Exposició Marítima de 1872 y Vènecia de 1873, i concorregut Recomanat per la M. Ilre. Acadèmia de Medicina y Ciències de Barcelona, Institut Mèdic y varias altres Corporacions y Acadèmias Mèdico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las persones aqueixades de dolors de ventrell, accidents y vòmits després de l'ús moderat d' aquest utilissim vi.—Liegeixes lo prospecte detallat que acompaña cada ampolla. Al por major dirigirse á la farmacia del doctor Botta, carrer de l' Argenteria, n.º 48, y al pormenor en las principals farmacias de Espanya.

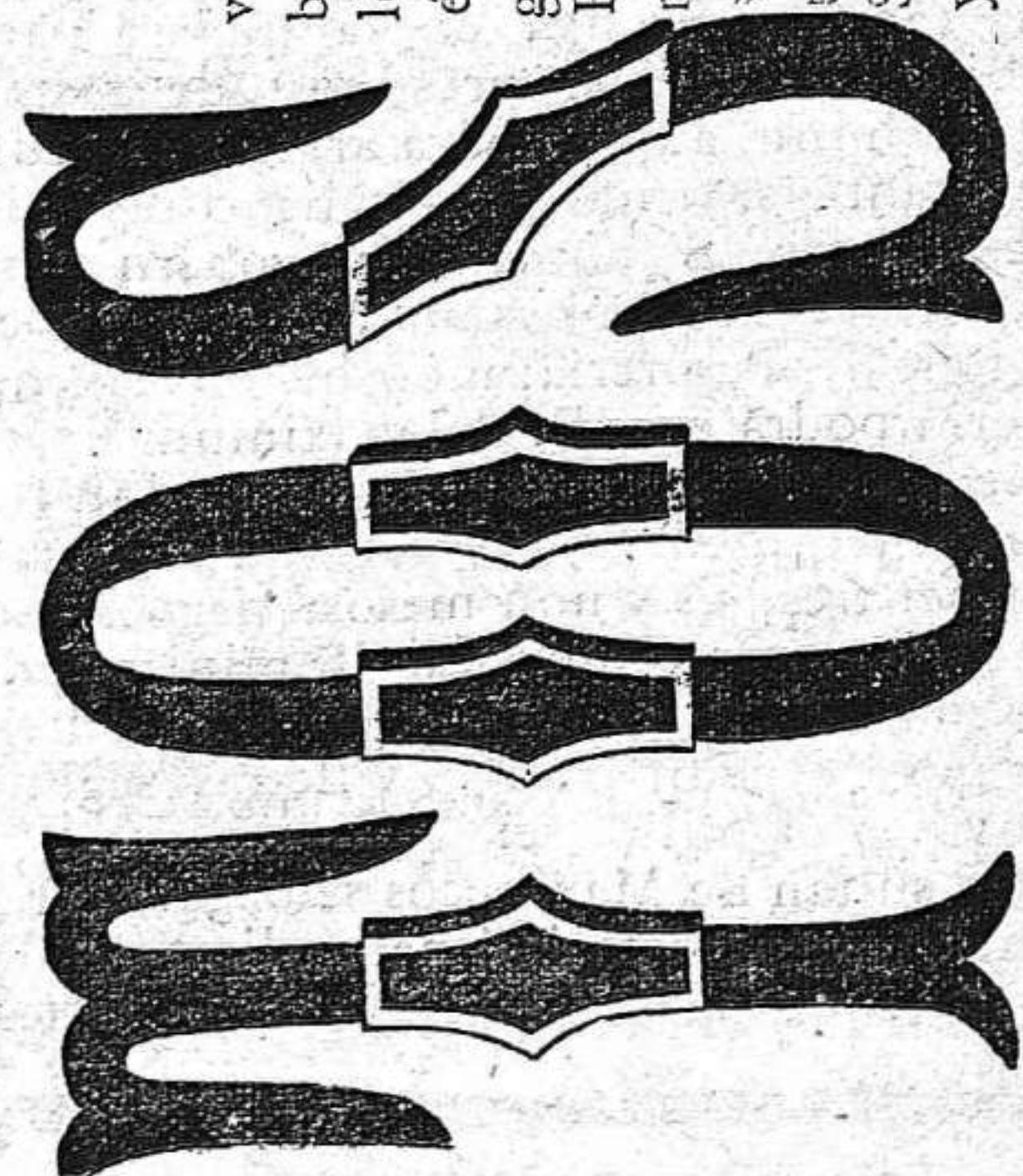
Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest precios ví, recomanem que s' exigexi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

SOLUCIÓ AGUILAR de clorhidro fosfat de cal, preparada exactament com la solució Coire. Pot 10. rals.—Farmàcia Aguilar, Rambla del Centre 37. 8

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon èxit usa la ciència, no titubején en assegurar ser nostra PASTILLA PECTO-RAL AMBARINA la melloar pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y d' altres gèneros de les vías respiratorias.

Se ven en la Farmàcia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, Amèrica y Portugal.

CENTRO DE ANUNCIS DE JOSEPH BARRIL

1. PASATJE DEL CREDIT, 1.

Se fan contractas ventatjosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrit y demés provincias d' Espanya y Estranjer.

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Telégramas DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Atenas, 16.—M. Delyannis, ministre de Negocis extrangers, contestant á una interpellació de la Càmara relativa á las negociacions entauladas ab la Porta ab objecte de la nova frontera, ha dit que l' gobern no tenia cap informe oficial de las intencions de las potencias; pero creu que 'ls gabinetes europeos fan grans esforços per arribar á una intel·ligència.

Londres, 16.—Se dona com á segur que dintre pochs días lo general rus Ignatiéff anirá á Teheran (Persia) ab una missió important.

Segons notícies de Sant Petersburg Jacob Kan ha surtit de Herat al devant de 6,000 homens, ab l' objecte de reunir-se ab Mahomed-Jan, en Jhugui, desd' ahont los dos jefes afghans marxarán sobre Cabul.

Los habitants de Herat construixen un camp atrinxerat al nort de la població en lo camí que 's dirigeix á Teheran.

Berlin, 16.—Anuncian de Breslau (Silesia) que en las minas de Charley, en lo moment de pagar als obrers, han tingut lloch serios desordres. Ha sigut destruïda la casa, en que hi havia establertas las oficinas, inutilisadas las llistas de comptabilitat, destruïda la caixa del pagador y maltractats los empleats. S' ha restablert l' ordre per medi de la fosa armada.

Extracte de telegramas

Madrid, 17.—Han llegit en lo Congrés los presupostos. Lo de gastos puja á 823.158,576 pessetas y 'l d' ingressos á 792.150,792. Se fixa en la quarta part del import total del presupost de gastos lo maximum á que podrà arribar la deu-ta flotant pera cubrir las obligacions dels presupostos. S' autorisa al gobern per' adquirir sumas á prestam y verificar operacions de Tesorería; mes sols en cas de guerra podrà excedir del maximum fixat. Queda autorisat lo gobern per' adquirir fondos per medi de delegacions al portador per tres, sis y nou mesos, negocianse ab lo descompte que fixi 'l ministre d' Hisenda. Aixó no obsta pera que 'l tresor puga expedir pagarés y lletras segons convinga al millor servei.

Lo sultán de Marruecos se negarà á reconeixc cap protegit ó naturalisat qual-servula que siga la nació á que pertenecha.

Han sigut presos en Alcàzar de Sant Juan, set de 'ls asaltejadors que formaban la partida que detingué 'l tren de Andalucía.

Lo Duero creix y causa desperfectes á la via férrea.

En lo projecte de pressupuestos se conserva un crèdit de nou millions de pessetas pera la amortisió de la deuta consolidada per cuberta, y á més l' acumulació del producte de las vendas posteriors á juliol de 1876 en la part que correspon al Estat.

Han ocorregut desordres entre 'ls obrers de la mina de Charley, en Prussia.

S' ha llegit en la Càmara d' Italia 'l discurs del trono. En ell s' anuncia que 'l gobern presentarà 'ls projectes de lley pera la supressió gradual del impost sobre la mòltia y la reforma electoral; se declara que no es necessari recordar al patriotisme dels representants dels pais, l' organització completa del exèrcit y de la marina, sens passar d' una justa mida en los gastos, y s' afegeix que son amistosas las relacions ab totes las potencias, y que la conservació de la pau, es per l' Italia objecte de molt interès.

Lo general Martinez Campos ha aplas-sat son regrés á Madrid.

Los rius Tuerma y Orbigo s' han elevat un metre de son nivell ordinari surtintse de mare. S' han pres las degudas precaucions.

Lo Sr. Sagasta s' ha decidir á terciar en lo debat de l' interpellació del Sr. Puertoondo.

Lo vescomte d' Almina ha presentat al Senat una exposició dels propietaris de pertenencias mineras en aguas subterràneas de la província de Barcelona, en la que solicitan se mantinga integrò l' article primer del projecte de lley de mines.

París, 17.—Lo Standard diu que 'l general Ignatiéff surrirà en breu en direcció á Teheran ab una comissió important.

París, 18.—Hi ha hagut una explosió en lo palau d' Hivern de Sant Petersbourg, sens causar dany á cap individuo de la familia imperial. La mina era sota 'l quartel dels guardias, qu' està situat sota la sala menjador, ahont á causa d' un retràs fortuit, no s' hi havia reunit encar la familia imperial. Han resultat ferits 35 guardias dels quals, ja n' han mort 5. La voladura de la mina, ha obert en lo paviment del menjador un forat de 10 metres de llargada per 6 d' amplada.

(*Diario de Barcelona*.)

DESPESAS

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

TÓPICH AGUILAR pera l' us veterinari. Sustituix ventatjósament la acció del foch; aixeca flíctemas á las dues horas de aplicat; no queda tacada la pell ni fa caure lo cabell. Pot 8 rals. 3

Telégramas particulars

Madrit, 18 á las 5'15.—Quan acabi l' interpellació en Puertoondo començarà lo Sr. Caudau reprobant principalment lo sistema empleat en la cobrança de contribucions.

Segueixen rebentse telegramas detallant las inundacions ocorregudas en las provincias asturianas.

S' espera l' arribada d' en Martinez Campos pera provocar lo debat polítich en lo Congrés.

Probablement dissapte 's llegirán los pressupostos de Cuba.

Madrit, 18, á las 7'20 del vespre.—En lo Congrés han continuat los debats pendents. En Balaguer ha repetit las declaracions del partit constitucional conforme ab los projectes de reformas cubanas defensats per en Martinez Campos.

Lo senyor Aurioles digué que no crea conflictes al partit conservador. Explíca l' última críssis y 's manifestá parti-dari acerrius de las reformas.

L' Orovio contestantli diu que 'ls partidaris de las reformas radicals sols volen impedir que hi hage exèrcit en Cuba. (Grans rumors, los diputats cubans protestan, hi ha grans sensacions, en Toreno toca la campaneta.) Un cop restablert l' órdre l' Orovio explica satisfactoriamente las sevas paraules, aixecantse la sessió.

En lo Senat es desetxada l' esmena del Sr. Gallostra per 67 vots contra 35.

Se temen novas notícies del atentat del Czar. Los nihilistas colocaren una mina de dinamita dessota 'l menjador del palau d' Hivern que explotá cinch minuts avans de l' arribada de la cort. Hi hagué 30 ferits y 4 morts.

Los diputats per las provincias de Toledo y Ciudad-Real se reunirán pera reclamar al gobern forças de la guardia ci-vil que protegescan las líneas férreas de aquellas comarcas.

Consolidat, 15'85.